

Cái Bình Tích Cũ

Nguyễn Thị Mát Nâu

Tháng Sáu, trời Dallas, Texas, nóng như đổ lửa. Kinh quá, có những ngày lên đến 110 độ F.

Mới buổi sáng, nắng đã lên và không gian ngột ngạt mồ hôi đổ vã cả người. Bãi cỏ trước nhà và những bãi cỏ các nhà chung quanh, mấy tháng trước còn xanh, nay muốn ngả sang màu vàng khô như cháy. Ông bà Mẫn nhìn nhau ngao ngán cho cái tuổi già và cho cái thời tiết bất thường đang thoi thóp và biến đổi môi sinh do con người tạo nên. Ngày xưa ở miền nam Việt Nam, thời tiết quanh năm nóng đã đành và nó ra một lẽ - Vì xứ mình mình ở, không có so sánh và không lựa chọn.

Từ ngày con cái bảo lãnh qua đây, được sang với con, dĩ nhiên là vui, dù thật ra chúng nó cũng đi cả ngày, có mấy khi gặp mặt, chưa kể, cái xứ gì mà đất rộng mênh mông, xe cộ không biết lái, hai ông bà chỉ có nước ra vào nhìn nhau hiu quạnh. Nhưng còn cả đôi thế còn là may, chứ chỉ một mình thì còn buồn hơn nữa. Ông bà tự an ủi như thế. Rồi những ngày thơ thẩn ra vào, cuối tuần đi lễ nhà thờ, nghe người nọ người kia mách bảo và chỉ dẫn, ông bà cũng ham, nộp đại cái đơn xin trợ cấp nhà (housing). Thế mà chẳng ngờ ít lâu sau lại được, đơn xin có kết quả, và ông bà Mẫn xin con cho dọn ra riêng, về căn chung cư của chính phủ cấp cho những người thu nhập thấp như ông bà. Căn hộ chung cư vốn vẹn một phòng khách nhỏ, một phòng ngủ cho hai ông bà và một khoảng diện tích dành làm phòng ăn. So với căn nhà khi còn ở Việt nam, như thế này là đầy đủ tiện nghi và sang chảnh.

Ông bà Mẫn lấy làm thỏa mãn, dành hầu hết thì giờ thu vén căn nhà riêng cho tuơng tất gọn gàng – Đó là tổ ấm của đôi chim già trong phần cuối cuộc đời nơi đất khách. Hàng tháng chính phủ Mỹ chuyển tiền trợ cấp an sinh xã hội vào ngân khoản trong nhà băng của ông bà. Số tiền cố định tuy không nhiều, nhưng tạm đủ chi những sinh hoạt phí căn bản cho đời sống như điện, nước, chất đốt, rác rưởi và chợ búa.

Ngày xưa ở Việt Nam, các cụ mình bảo "*Ăn tốn nhiều, chứ ở tốn bao nhiêu*", sang nước người ta thì ngược lại "*Ở tốn kém nhiều, chứ ăn chẳng tốn bao nhiêu*". Nay tiền nhà là cái tốn kém nhiều thì ông bà Mẫn đã được chính phủ chi trả cho gần hết, tuy hưởng trợ cấp có bị ràng buộc đôi điều, nhưng tha phượng như thế, thôi thì quá tốt. Do quen sống căn cơ, chất chiu thu vén, không có nhiều nhu cầu, bà Mẫn lại khéo tay muối dưa muối cà theo đơn đặt hàng của một nhóm cộng đồng người Việt quen biết trong nhà thờ. Ông Mẫn cũng cất cây cất cỏ lẳng nhăng. "*Nặng nhặt, chặt bị*", hai ông bà cứ nhặt nhạnh và cất dành những đồng tiền nhỏ bé. Trời thương, cũng không đau ốm bệnh tật gì nên cứ ngày qua ngày trôi đi trong hạnh phúc thật là đơn giản.

Sáng nay thứ sáu nghỉ làm, ba mẹ con Thu lái xe sang thăm ông bà từ sớm. Thu là con gái thứ hai, có chồng và hai con, ở cách ông bà chừng mười phút lái xe. Vào cửa, vừa thấy mẹ, Thu toét miệng cười, xà xuống:

- Mẹ ạ, hôm nay con nghỉ, mẹ muốn đi đâu con đưa mẹ đi.

Bà Mẫn ngăn ngữ:

- Để mẹ nghĩ xem nào ... mẹ chưa định đi đâu cả.

Thu mời mọc thêm:

- Mẹ cứ nghĩ đi, con rảnh cả ngày, con chở mẹ đi thoải mái.

Ông Mẫn ngồi xem báo vọt miệng nhắc:

- Bà nhờ con nó chở đi mua cải muối dưa và mua muối đi, nhà sắp hết rồi đấy.

Bà Mẫn reo lên:

- Ở phải, tôi quên nhà sắp hết muối.

Hai đứa con của Thu reo lên:

- Hoan hô bà ngoại đi chợ mua muối... xong mình đi Mc Donald nghe mẹ.

Thu bảo con:

- Ông bà ngoại đâu có thích Mc Donald, ông bà chỉ thích phở thôi.

Thằng bé hơi xụ mặt một tí, xong vỗ tay:

- A, vậy mình đi ăn phở. Phở có tương đen phải không mẹ?

Thu gật đầu:

- Phải, phở có tương đen.

Thế là cả nhà đi chợ mua cải muối dưa, mua mắm muối và đi ăn phở. Chiều thứ sáu thật đẹp với khung cảnh đầm ấm gia đình. Hai bên đường chói chan màu nắng, trên trời không một gợn mây. Trời không có gió. Trong xe ngột ngạt, Thu phải mở máy lạnh cho mát mọi người.

Ngồi trong tiệm phở, chợt Thu nhắc mẹ:

- Bố mẹ ơi. Hôm nọ thím Tuấn gọi điện thoại nhắn năm nay chú thím làm giỗ bà. Sắp đến giỗ rồi, bố mẹ sang Cali ăn giỗ, rồi ở chơi mười ngày với chú thím cho vui, nhân thể trốn nóng Texas cho khỏe.

Bà Mẫn lẩm nhẩm:

- Ừ sắp giỗ bà, năm nay chú thím làm giỗ.

Rồi quay sang ông Mẫn:

- Minh sang Cali một chuyến ông nhỉ.

Ông Mẫn gật đầu. Ông đang lim dim hồi tưởng quá khứ của mấy anh em ông thời trai trẻ. Bà Mẫn vẫn tần ngần:

- Nhưng con ạ. Đi rồi nhà cửa làm sao...

Thu nhanh nhẩu:

- Nhà cửa đã có con và em Tuyết. Có mười ngày thôi... mẹ khéo lo...

Và thế là ông bà Mẫn khăn gói đi Cali một tuần sau đó. Giữ đúng lời hứa. Thu và Tuyết chia nhau sang ở ngủ trông nhà cho bố mẹ.

Thời gian qua nhanh... chỉ hai ngày nữa ông bà Mẫn sẽ về. Cuối tuần được nghỉ, Thu và Tuyết bàn nhau dọn dẹp nhà cửa cho bố mẹ. Khiếp, mẹ là chúa cất giữ đồ. Cái gì cũng giữ, quần áo từ Việt Nam mang sang, chai lọ đủ loại, bát chén, tô chậu, hộp plastic, bao nylon, nồi niêu, đồ sành sứ linh tinh, bình tích, que đan, chổi cùn rế rách... Bố thì tàng trữ những mặt hàng khác, nào dao rựa, đe, búa, đồng hồ, linh tinh đủ thứ...

Thu và Tuyết bỗng thương bố mẹ, hai cô ra sức thu dọn gọn gàng, chất vào xe, chở sang hội nhà thờ cuối phố, lòng thấy nhẹ nhàng, hễ há vì đã giúp làm sạch sẽ quang đãng trong nhà bố mẹ và lòng hân hoan chuẩn bị đến giờ đi đón bố mẹ với tấm lòng hiếu thảo. Đảo mắt nhìn quanh, Thu chống nạnh dí dõm hãnh diện bảo Tuyết:

- Bố mẹ về kỳ này, cứ là phục lặn hai đứa mình.

Tuyết hùa theo:

- Đương nhiên rồi. Mẹ hết chê tụi mình lười.

Và hai cô cười vang đắc ý.

Đến giờ ra phi trường. Thu nghĩ sao bảo Tuyết:

- Hay là để chị và hai cháu đi đón ông bà, em ở nhà nấu cơm, bố mẹ về có cơm nóng canh sốt cả nhà cùng ăn.

Thu gật đầu:

- OK.

Sân bay Dallas nổi tiếng là phức tạp, nhưng hôm nay tương đối vắng, nên đón người cũng nhanh. Ngồi trong xe về nhà, hai thằng cháu tíu tít hỏi ông bà ngoại đủ điều, nào là Cali có vui không, ông bà đi chơi có thích không... và nó khoe:

- Đố ông bà biết, ở nhà mẹ con và dì Tuyết làm gì cho ông bà?

Bà Mẫn chưa có câu trả lời thì xe về tới cửa. Ông bà tíu tít xuống xe, Tuyết ào ra xách vali cho bố mẹ.

Ông Mẫn gật đi:

- Con xách cho mẹ thôi, bố tự xách được.

Và ông xăng xái đeo cái túi xách đi vào nhà. Ôi chao căn nhà dường như khang trang quang đãng hẳn. Khuất sau bệ thờ Chúa, chiếc bàn nước quen thuộc, lúc ra đi lúng cúng, bây giờ gọn ghẽ làm sao. Nhưng thoáng một cái, ông giật mình hỏi nhỏ:

- Tuyết, cái ấm tích trên bàn con dọn đi đâu?

Tuyết nhanh nhẩu:

- Tụi con chở đi rồi bố ạ.

Ông Mẫn sượng người

- Con chở đi đâu?

Thấy bố quan tâm, Tuyết gãi đầu:

- Chở sang hội nhà thờ bán garage sale rồi bố, nhìn nó cũng xinh xắn, nhưng lúng cúng chật nhà. Bố có tới hai ba cái, cái ấm cổ lỗ sĩ đó cho bớt đi cho gọn nhà bố ạ.

Ông bà Mẫn nhìn nhau. Ông Mẫn ngần ngại:

- Con chờ đem cho hôm nào?

Tuyết nhanh nhẩu:

- Mới hôm qua thôi bố.

Bà Mẫn hạ thấp giọng:

- Con chờ mẹ ngay sang nhà thờ, may ra còn kịp.

Tuyết vẫn đùa:

- Mẹ lại tiếc cửa rồi. Đồ cũ, vứt bớt đi cho nhà nó sạch. Nếu mẹ tiếc, con mua biếu bố mẹ cái mới.

Bà Mẫn quyết liệt:

- Không, không cũ mới gì sất. Chờ ngay mẹ sang nhà thờ.

Nói rồi bà lôi Tuyết ra cửa, bắt chờ bà đi cho bằng được. Tuyết rên lên:

- Mẹ ơi, có mỗi cái bình tích cũ, mẹ tiếc làm gì!

Bà Mẫn rên rỉ:

- Cả chục ngàn con ạ.

Tuyết vừa lái xe vừa cười sằng sặc:

- Mẹ khéo tưởng tượng, là đồ cũ chứ có phải đồ cổ đâu mà cả chục ngàn.

Xe đậu trước cửa nhà thờ. Trời đã tối, nhà thờ không còn ai ở đó. Hai mẹ con ra về. Trên đường về, bà Mẫn thẫn thờ. Tuyết nhìn mẹ bất thường, chợt hỏi:

- Mẹ làm sao vậy.

Bà Mẫn nói như kẻ trong mơ:

- Con ơi, bố mẹ cất mười hai ngàn trong cái bình tích đó. Con đã hiểu ra chưa!?

(Trích trong Tập truyện "Thị Phi", Đất Việt xuất bản 2013 của Nguyễn thị Mất Nâu)